

ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2018)0117

Kommissionens integritetspolicy, särskilt utnämningen av kommissionens generalsekreterare

Europaparlamentets resolution av den 18 april 2018 om kommissionens integritetspolicy, särskilt utnämningen av kommissionens generalsekreterare (2018/2624(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens uttalande av den 12 mars 2018 om kommissionens integritetspolicy, särskilt utnämningen av kommissionens generalsekreterare,
- med beaktande av kommissionens svar av den 25 mars 2018 på frågorna för skriftligt besvarande från ledamöter i budgetkontrollutskottet och under den utfrågning som utskottet anordnade den 27 mars 2018,
- med beaktande av artikel 14.1 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen, särskilt artiklarna 4, 7 och 29,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols rättspraxis,
- med beaktande av förslaget till resolution från budgetkontrollutskottet,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Kommissionen måste, i egenskap av fördragets väktare, ovillkorligen agera i enlighet med reglernas bokstav och anda.
 - B. Förtroendet för det europeiska projektet och Europeiska unionen kan bara upprätthållas om Europeiska unionens institutioner är ett föredöme när det gäller att visa aktning för lag och rätt, insyn i verksamhet och god förvaltningssed, och om de anses ha tillräckliga interna kontroller och motvikter för att reagera på ett adekvat sätt när dessa grundläggande principer hotas.
 - C. Enligt fördragen är alla EU-institutioner självständiga i frågor som rör deras organisation och personalpolitik, inbegripet när de väljer sina högsta tjänstemän på grundval av meriter, erfarenhet och förtroende, i linje med tjänsteföreskrifterna och sina respektive arbetsordningar.

- D. Tjänster som utlyses externt leder ofta till valet av interna kandidater som inte uppfyller kraven för att ansöka enligt interna regler, och som därigenom kringgår den vanliga karriärutvecklingen.
 - E. Utnämningar till ledande befattningar, såsom generalsekreterare, bör ske oberoende av andra utnämningar, så att man kan undvika misstankar om paketuppgörelser som inte medger insyn eller köpsläende på grundval av ej offentliggjord information.
 - F. Europeiska ombudsmannen håller nu på att undersöka det aktuella utnämningsförfarandet, och parlamentet är övertygat om att ombudsmannen kommer att informera kommissionen och parlamentet om sina synpunkter och eventuella förekomster av oegentligheter som har framkommit och som behöver följas upp.
 - G. Kommissionen har medgett att det har funnits brister i kommunikationen angående utnämningen och har konstaterat att den behöver öka ansträngningarna på det området.
 - H. Personalkommittéerna har, i sin roll som valda företrädare för personalen vid EU:s institutioner, begärt insynsvänliga förfaranden för utnämningar till alla ledande befattningar.
1. Europaparlamentet beklagar att förfarandet för utnämning av kommissionens nya generalsekreterare den 21 februari 2018 genomfördes på ett sätt som orsakade omfattande irritation och ogillande hos allmänheten, bland Europaparlamentets ledamöter och i den europeiska offentliga förvaltningen. Parlamentet konstaterar att resultatet av detta förfarande riskerar att skada inte bara kommissionens utan alla EU-institutioners anseende. Kommissionen uppmanas att erkänna att detta förfarande och kommunikationen om det gentemot medierna, parlamentet och allmänheten har påverkat dess anseende på ett negativt sätt.

Sakförhållanden

2. Europaparlamentet noterar att
 - tjänsten som biträdande generalsekreterare utlystes den 31 januari 2018 med den vanliga tidsfristen på tio arbetsdagar för ansökningar (dvs. den 13 februari 2018),
 - endast två kandidater sökte tjänsten, en man och en kvinna, båda från kommissionens ordförandes kansli; den nya generalsekreteraren var en av de sökande till tjänsten; den andra kandidaten sökte den lediga tjänsten den 8 februari 2018, gick igenom en heldag på utvärderingscentrumet den 12 februari 2018, drog tillbaka sin ansökan före intervjun med den rådgivande kommittén i utnämningsfrågor, som var planerad till den 20 februari 2018, och utnämndes sedan till kommissionens ordförandes nya kanslichef,
 - den nya generalsekreteraren gick igenom förfarandet i artikel 29 i tjänsteföreskrifterna enligt följande:
 - a) en heldag på utvärderingscentrumet (den 15 februari 2018),
 - b) en intervju (den 16 februari 2018), en utvärdering och ett yttrande (den 20 februari 2018) av den rådgivande kommittén i utnämningsfrågor,

- c) en intervju med kommissionsledamoten med ansvar för budget och personal, och med kommissionens ordförande (den 20 februari 2018),
- inga protokoll fördes under dessa intervjuer, och att det inte heller noterades hur långa de var,
- kommissionskollegiet enhälligt utnämnde kommissionens ordförandes kanslichef till biträdande generalsekreterare den 21 februari 2018,
- den dåvarande generalsekreteraren därefter, under samma sammanträde, meddelade att han skulle gå i pension, efter att på förmiddagen samma dag ha skickat en formell skrivelse till ordföranden, där han tillkännagav sin avsikt att gå i pension den 31 mars 2018,
- kommissionens ordförande och hans kanslichef hade vetat sedan 2015 att den dåvarande generalsekreteraren avsåg att gå i pension strax efter mars 2018, en avsikt som bekräftades i början av 2018; ordföranden hade emellertid inte fört informationen vidare eftersom han inte ville underminera den dåvarande generalsekreterarens auktoritet, men han hade samtalat med sin kanslichef,
- kommissionens ordförande, efter att upprepade gånger ha misslyckats med att övertala den dåvarande generalsekreteraren att förlänga sin ämbetsperiod, allra minst borde ha informerat kommissionsledamoten med ansvar för budget och personal om den förestående lediga tjänsten, så att man i god tid hade kunnat vidta åtgärder för att tillsätta tjänsten enligt det normala förfarandet i enlighet med bästa praxis,
- kommissionskollegiet, på grundval av ett förslag från ordföranden, i samförstånd med kommissionsledamoten med ansvar för budget och personal och utan att utnämningen av ny generalsekreterare hade förts upp på föredragningslistan för sammanträdet, beslutade att i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna förflytta den nyutnämnda biträdande generalsekreteraren med sin tjänst till befattningen som kommissionens generalsekreterare (omplacering utan utlysning av tjänsten).

Den nya generalsekreterarens karriärutveckling

3. Europaparlamentet noterar att

- den nya generalsekreteraren började arbeta vid kommissionen som tjänsteman i lönegrad AD 6 i november 2004, efter att ha klarat det allmänna uttagningsprovet för tjänstegruppen AD, COM/A/10/01; han befordrades till lönegrad AD 7 2007, lönegrad AD8 2009, lönegrad AD 9 2011 och lönegrad AD 10 2013,
- han den 10 februari 2010, medan han fortfarande var i lönegrad AD 8 i sin grundläggande karriär, flyttades över till tjänsten som chef för vice ordförande Redings kansli, där han innehade tjänsten som kanslichef i lönegrad AD 14, på direktörsnivå, i enlighet med de regler för kansliers sammansättning som gällde vid den tiden (SEC(2010)0104),
- den nya generalsekreteraren var tjänstledig av personliga skäl (CCP) under perioden 1 april–31 maj 2014 för att arbeta som kampanjchef för EPP-gruppens

toppkandidat till tjänsten som kommissionens ordförande,

- han efter sitt återinträde i tjänst den 1 juni 2014 tillsattes i egenskap av tjänsteman i lönegrad AD 14 som chefsrådgivare vid generaldirektoratet för ekonomi och finans,
 - den nya generalsekreteraren efter att framgångsrikt ha genomgått ett urvalsförfarande utnämndes till chefsrådgivare vid Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling med verkan från den 1 juli 2014; i och med denna utnämning blev han tjänsteman i lönegrad AD 14 i sin grundläggande karriär,
 - den nya generalsekreteraren från den 1 juli 2014 till den 31 oktober 2014 överflyttades i lönegrad AD 14 till tjänsten som chef för övergångsteamet för Europeiska kommissionens tillträdande ordförande,
 - han den 1 november 2014 överflyttades till tjänsten som chef för ordförandens kansli i lönegrad AD 15 i enlighet med reglerna för kansliernas sammansättning, vilka har varit i kraft sedan 2004 (se besluten SEC(2004)0185, SEC(2010)0104 och C(2014)9002),
 - han den 1 januari 2017 befordrades till lönegrad AD 15 i sin grundläggande karriär (överflyttningarna borträknade) som tjänsteman inom ramen för det tionde befordringsförfarandet för högre tjänstemän, ett beslut som fattades av kommissionskollegiet (PV(2017)2221). Följaktligen var han, före sammanträdet den 21 februari 2018, i sin grundläggande karriär tjänsteman vid kommissionen i lönegrad AD 15 och chefsrådgivare vid generaldirektoratet för ekonomi och finans.
4. Europaparlamentet uppmärksammar den nya generalsekreterarens ytterst snabba karriär, då han under en period på lite drygt 13 år gick från AD 6 till AD 15 och tillbringade åtta år i olika befattningar (efter den första befordrades han från AD 10 till AD 14 och efter den andra från AD 14 till AD 15).

Tidigare generalsekreterares karriärutveckling

5. Europaparlamentet betonar att de tre föregående generalsekreterarna enligt vad kommissionen uppger blev direktör, generaldirektör och kanslichef innan de förflyttades till tjänsten som generalsekreterare, medan den nya generalsekreteraren inte haft några ledande uppgifter inom kommissionen. Parlamentet påpekar i synnerhet att han den 21 februari 2018 inte tjänstgjorde som biträdande generalsekreterare och att han har tjänstgjort i mindre än 14 månader i den grundläggande lönegraden AD 15.

Utnämningsförfarandet

6. Europaparlamentet noterar att den nya generalsekreteraren enligt vad kommissionen uppger förflyttades i tjänstens intresse i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna och att tjänsten inte utlystes eftersom den inte ansågs vara ledig. Parlamentet konstaterar därmed att inga tjänstemän kunde söka den, eftersom förfarandet sköttes som en omplacering med tjänst snarare än en förflyttning i egentlig mening med en riktig utlysning av den lediga tjänsten.
7. Europaparlamentet noterar att kommissionen har använt samma förfarande för

förflyttning enligt artikel 7 i tjänsteföreskrifterna för de tre föregående generalsekreterarna (förflyttning med tjänst snarare än förflyttning i egentlig mening). Parlamentet understryker emellertid att ingen av de föregående generalsekreterarna successivt utnämndes till biträdande generalsekreterare och generalsekreterare under samma sammanträde. Parlamentet understryker också att alla de tre föregående generalsekreterarna föreslogs för kollegiet under samma sammanträde där deras respektive föregångare förflyttades till en annan tjänst eller meddelade att de skulle gå i pension.

8. Europaparlamentet betonar att utnämningen genom förflyttning initierades av kommissionens ordförande i samförstånd med kommissionsledamoten med ansvar för budget och personal och efter samråd med förste vice ordföranden (som hade rådfrågats angående kandidatens namn, men definitivt inte angående förfarandet).
9. Europaparlamentet konstaterar att det inte är kommissionens praxis att förflytta direktörer i lönegrad AD 15 till generaldirektörstjänster, men noterar att kommissionen anser att kollegiet juridiskt sett kunde ha beslutat att förflytta en chefsrådgivare till tjänsten som generalsekreterare.
10. Europaparlamentet ifrågasätter varför kommissionen använde olika förfaranden för utnämningarna till biträdande generalsekreterare respektive generalsekreterare för samma kandidat och under samma sammanträde.

Slutsatser

11. Europaparlamentet betonar att kommissionens svar visar att ordföranden och hans kanslichef sedan 2015 har varit medvetna om den tidigare generalsekreterarens avsikt att gå i pension strax efter den 1 mars 2018, en avsikt som han bekräftade på nytt i början av 2018. Parlamentet understryker att detta skulle ha möjliggjort ett ordinarie utnämningförfarande för hans efterträdare genom något av de två förfaranden som föreskrivs i tjänsteföreskrifterna: 1) utnämning av kollegiet efter utlysning av tjänsten och ett urvalsförfarande i enlighet med artikel 29 i tjänsteföreskrifterna eller 2) förflyttning i tjänstens intresse i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna, även här efter utlysning av tjänsten så att alla intresserade tjänstemän ges tillfälle att ansöka om denna förflyttning.
12. Europaparlamentet noterar kommissionens synsätt att utlysandet av en tjänst inte behöver ses som en regel enligt tjänsteföreskrifterna, särskilt med avseende på tjänsten som generalsekreterare, som inte bara kräver särskild erfarenhet utan också en särskild nivå av förtroende från ordföranden och kommissionskollegiet.
13. Europaparlamentet understryker att valet av förfarandet för förflyttning enligt artikel 7 i tjänsteföreskrifterna, i form av omplacering av den nyutnämnde biträdande generalsekreteraren med sin tjänst till befattningen som generalsekreterare, medförde att det inte var nödvändigt att utlysa den avgående generalsekreterarens tjänst. Även om samma förfarande användes för utnämningarna av tidigare generalsekreterare hade de personerna tidigare innehaft generaldirektörstjänster med stort lednings- och budgetansvar. Parlamentet betonar dock att denna tradition att inte utlysa tjänster har nått vägs ände i så måtto att den inte motsvarar de moderna normer för öppenhet som kommissionen, Europaparlamentet och andra EU-institutioner bör hålla sig till.

14. Europaparlamentet noterar kommissionens omfattande praxis att tillsätta tjänster genom interna förflyttningar i form av omplacering med tjänst, en praxis som används också för ledande befattningar. Samtidigt som parlamentet erkänner det stora utrymme för skönsmässig bedömning som institutionerna förfogar över i detta avseende är det oroat över att detta kan undergräva principen om lika möjligheter och äventyra urvalet av de mest kompetenta kandidaterna. Parlamentet uppmanar unionens alla institutioner att tillsätta tjänster genom sådana förflyttningar först efter att ha meddelat personalen, i enlighet med Europeiska unionens domstols rättspraxis, och att prioritera öppna och transparenta förfaranden som syftar till att välja ut de mest kompetenta kandidaterna.
15. Europaparlamentet understryker att endast ordföranden, kommissionsledamoten med ansvar för budget och personal, förste vice ordföranden samt den tidigare och den nya generalsekreteraren före kommissionskollegiets sammanträde den 21 februari 2018 kände till att förslaget till omedelbar utnämning av den nya generalsekreteraren skulle läggas fram.
16. Europaparlamentet fastslår att detta förfarande tycks ha överraskat alla övriga kommissionsledamöter och förhindrat en diskussion dem emellan, eftersom utnämningen av en ny generalsekreterare inte förekom på föredragningslistan för kommissionsledamöternas sammanträde den 21 februari 2018.
17. Europaparlamentet är djupt oroat över att detta förfarande för utnämning av den nya generalsekreteraren kan skapa tvivel om det föregående förfarandet för utnämning av den biträdande generalsekreteraren om det i första hand eventuellt inte har använts för att tillsätta denna lediga tjänst, utan snarare för att möjliggöra en förflyttning till tjänsten som generalsekreterare i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna, utan att tjänsten utlysts. Parlamentet anser att även om ett sådant förfarande eventuellt uppfyller de rent formella kraven, går det ändå emot tjänsteföreskrifternas anda och förhindrar konkurrens om tjänsten från andra anställda som kan komma i fråga.

Slutsatser

18. Europaparlamentet är besviken över att inte en enda kommissionsledamot verkar ha ifrågasatt denna överraskande utnämning, bett om en senareläggning av detta utnämningsbeslut eller begärt en grundläggande diskussion om rollen för en kommande generalsekreterare i kommissionen och om hur denna roll uppfattas, samtidigt som man kan konstatera att denna punkt inte fanns med på dagordningen.
19. Europaparlamentet påminner om att generaldirektörerna vid EU-institutionerna ansvarar för hundratals anställda och genomförandet av omfattande budgetmedel som utanordnare samt att de även är skyldiga att underteckna en revisionsförklaring i sina årliga verksamhetsrapporter i slutet av varje budgetår. Parlamentet ifrågasätter därför kommissionens påstående om att ordförandens kanslichef kan anses vara likställd med en generaldirektör i fråga om lednings- och budgetansvar utan att ha innehaft en sådan tjänst, såsom var fallet med kommissionens tidigare generalsekreterare. Parlamentet påminner om att det interna meddelandet från kommissionens ordförande till kommissionen om sammansättningen av kommissionsledamöternas kanslier och talespersontjänsten av den 1 november 2014 varken ersätter eller ändrar tjänsteföreskrifterna.
20. Europaparlamentet konstaterar att tvåstegsutnämningen av generalsekreteraren skulle

kunna ses som en kuppliknande handling som tänjt och eventuellt även överskridit lagens ramar.

21. Europaparlamentet betonar att parlamentet inte kan upptäcka någon ”allvarlig och akut situation”, enligt den förklaring som getts av parlamentets rättstjänst, för att motivera tillämpningen av förfarandet för förflyttning i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna utan någon utlysning av tjänsten.

Begärda åtgärder

22. Europaparlamentet är medvetet om att ett gynnande förvaltningsbeslut i allmänhet inte kan återkallas på grund av rättsliga begränsningar, men uppmanar ändå kommissionen att omvärdera förfarandet för utnämning av den nya generalsekreteraren för att ge andra tänkbara kandidater inom den europeiska offentliga förvaltningen möjlighet att söka tjänsten och därmed möjliggöra ett större urval av tänkbara kandidater från samma tjänstegrupp och lönegrad. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra öppna och transparenta ansökningsförfaranden i framtiden.
23. Europaparlamentet påpekar att för att upprätthålla en mycket god och oberoende samt lojal och motiverad europeisk offentlig förvaltning måste tjänsteföreskrifterna tillämpas enligt deras ordalydelse och anda. Parlamentet betonar att detta särskilt innebär att artiklarna 4, 7 och 29 i tjänsteföreskrifterna måste respekteras till fullo så att ”varje ledig tjänst vid en institution skall meddelas institutionens personal så snart tillsättningsmyndigheten beslutat att tillsätta den lediga tjänsten” och att detta krav på insyn också måste iakttas för förflyttningar i enlighet med artikel 7 i tjänsteföreskrifterna, med undantag för mycket exceptionella och väl motiverade fall, som erkänts av domstolen.
24. Europaparlamentet erinrar om att endast genom en utlysning av lediga tjänster i vederbörlig ordning är det möjligt att säkra ett brett urval av och en jämn könsfördelning bland de mest kvalificerade kandidaterna, vilket möjliggör väl underbyggda och optimala utnämningsbeslut. Parlamentet betonar att utlysningförfaranden vars enda syfte är att uppfylla det formella kravet på utlysning måste undvikas av alla EU-institutioner och EU-organ.
25. Europaparlamentet rekommenderar att beslutsprocesserna och beslutsförfarandena inom kommissionskollegiet måste stärkas för att undvika att godtyckliga utnämningar eller andra viktiga beslut ”vinkas igenom”, och därför måste alla sådana punkter finnas med i förslaget till föredragningslista.
26. Europaparlamentet uppmanar i detta sammanhang alla Europeiska unionens institutioner och organ att också sätta stopp för bruket av ”väntjänster” som riskerar att skada förfaranden och därmed EU:s trovärdighet. Parlamentet betonar att politiskt inflytande inte får undergräva tillämpningen av tjänsteföreskrifterna. Parlamentet anser att alla lediga tjänster bör utlysas för att främja öppenhet, integritet och lika möjligheter. Parlamentet betonar att om institutionerna trots detta beslutar att avvika från denna princip bör de endast göra det inom de snäva marginaler som fastställts genom rättspraxisen från Europeiska unionens domstol.
27. Europaparlamentet föreslår att tjänstemän från de organ som företräder personalen ingår i parlamentets urvalskommittéer för högre chefsbefattningar.

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och alla andra berörda EU-institutioner att återkalla beslut genom vilka de anser att tjänsten som ordförandens kanslichef kan likställas med tjänsten som generaldirektör och att tjänsten som en kommissionsledamots kanslichef kan likställas med tjänsten som direktör. Kommissionen uppmanas också att se till att den kommande översynen av tjänsteföreskrifterna enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriver värdefulla karriärmöjligheter, för både tjänstemän som har gått den traditionella karriärvägen och medarbetare vid kanslierna:
- med beaktande av artikel 7 genom att förtydliga förfarandet för att flytta en tjänstemans tjänst, något som endast har utvecklats genom rättspraxis,
 - genom att integrera de relevanta interna bestämmelserna för medarbetare vid kanslier, och
 - genom att fastställa helt transparenta förfaranden för utnämning av generalsekreterare.
29. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att före slutet av 2018 se över det administrativa förfarandet för utnämning av högre tjänstemän för att till fullo säkerställa att de bästa kandidaterna väljs ut inom ramen för största möjliga transparens och lika möjligheter, och därmed också tjäna som föredöme för andra EU-institutioner.
30. Europaparlamentet är medvetet om att artikel 17 i kommissionens arbetsordning tillskriver generalsekreteraren, som bör ha bred erfarenhet av ledarskap och ordförandens förtroende, ett särskilt ledningsansvar. Parlamentet anser att det är nödvändigt att uppdatera och förtydliga denna arbetsordning för att neutraliteten i generalsekreterarens roll ska kunna garanteras i en (parti-)politisk miljö. Parlamentet förväntar sig att bli underrättat om en sådan uppdatering senast i september månad 2018.
- o
- o o
31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till alla EU-institutioner.